

JAVNI VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD
OSNOVNA ŠOLA DESTRNIK-TRNOVSKA VAS

Doživetje pod slámo

EKONOMIJA ALI TURIZEM

Avtorice:

1. Barbara Gabrovec
2. Maruša Kocbek
3. Sandra Lovrec

MENTOR:

Aleš Marđetko, prof. zgodovine in geografije

JVIZ DESTRNIK-TRNOVSKA VAS, Janežovski Vrh 45, 2253 DESTRNIK

DESTRNIK, januar 2012

ZAHVALA

Radi bi se zahvalili našim družinam, staršem in vsem bližnjim, ki so nam s spodbudami, z dobrimi nameni, s potrpežljivostjo ter konkretno pomočjo pomagali pri izdelavi te raziskovalne naloge.

Iskrena zahvala gre ravnatelju šole gospodu Dragu Skurjenu za pomoč in podporo ob pisanju naloge.

Hvala gospe Angelci Fras za podatke o Simoničevi domačiji.

Hvala županu Občine Trnovska vas gospodu Alojzu Benku za podporo in posluh, Turističnemu društvu Trnovska vas za pomoč pri izdelavi naloge.

Zahvalili bi se tudi našemu mentorju profesorju Alešu Marđetku. Hvala tudi učiteljici slovenščine Bojani Kolenko za lektoriranje naloge in profesorici Klavdiji Heric za prevod v angleščino.

Nenazadnje pa hvala tudi vsem občankam in občanom, ki so si bili pripravljeni vzeti čas za naša vprašanja ter so tako pomagali sooblikovati naš projekt do konca. Vaši podatki so nam bili vodilo in spodbuda pri izdelavi te naloge.

Kazalo

ZAHVALA.....	2
POVZETEK.....	4
ABSTRACT.....	5
1 UVOD.....	7
2 RAZISKOVALNI DEL NALOGE (JEDRO).....	9
2.1 IDEJA.....	9
2.2 REZULTATI RAZISKAVE.....	9
2.2.1 ALTERNATIVNI, KAKOVOSTNI, VZDRŽNI IN MEHKI TURIZEM.....	9
2.2.2 PANONSKA HIŠA.....	10
2.2.3 SIMONIČEVA DOMAČIJA.....	11
2.3 ZANIMANJE ZA NAŠ PROJEKT PRI RAVNATELJU, UPRAVITELJU HIŠE, ŽUPANU IN DRUŠTVIH.....	122
2.3.1 POGOVOR Z DELAVKO IZ ZAVODA ZA VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE.....	13
2.3.2 REZULTATI ANKETE MED OBČANI.....	13
3 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA.....	16
3.1 RAZČLENITEV IDEJE IN OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA.....	166
3.2 PROGRAM.....	177
3.2.1 KAJ GOSTJE POTREBUJEJO.....	18
3.2.2 PREHRANA.....	18
3.2.3 SANITARIJE IN KOPALNICA.....	20
3.2.4 SPOZNAVANJE STARIH OPRAVIL IN OBIČAJEV.....	20
3.2.5 KOLESARJENJE IN SPREHODI.....	20
3.2.6 GNEZDIŠČE SIVIH ČAPELJ IN NARAVOSLOVNA UČNA POT.....	21
3.2.7 BOLFENŠKA POT.....	21
3.2.8 RIBOLOV.....	21
3.2.9 TEČAJ PRIPRAVE KRUHA, GIBANIC IN POTIC V KRUŠNI PEČI.....	22
3.2.10 PRAZNIK LANU.....	22
3.2.11 OBISK IN DELO NA KMETIJI ŽAMPA.....	22
3.2.12 OGLED ZNAMENITOSTI V OBČINI DESTRIK.....	23
3.2.13 TEHNIŠKI DAN NA DOMAČIJI.....	23
3.3 CENA.....	24
3.4 STIKI IN REZERVACIJE.....	25
3.5 KAKO DO INFORMACIJ O NAŠI PONUDBI IN DOGODKIH V KRAJU.....	25
3.6 CILJNE SKUPINE.....	25
3.7 SPOMINKI.....	25
3.8 SIMBOL IN ZAPIS.....	26
3.9 OZNAKE.....	26
3.10 KDO BO KAJ OPRAVLJAL.....	26
4 TRŽENJE NAŠEGA PROIZVODA.....	288
5 STROŠKI IN FINANČNA SREDSTVA.....	29
6 DISKUSIJA.....	30
7 ZAKLJUČEK.....	30
8 VIRI IN LITERATURA.....	32
9 PRILOGE.....	33

POVZETEK

Hitimo, drvimo, telefoni zvonijo, navadna in elektronska pošta, gneča povsod, ni časa, da bi se ustavili, znanci in prijatelji so si blizu samo še preko računalnika, zdravo, kako si? In hitro naprej, da nas čas ne povozi, stres, naloge, ne znamo se preprosto ustaviti ... Dobrodošli v sodobnem svetu! Tudi ko pride čas oddiha, se odpravimo v sodobna letovišča in kaj spet srečamo: hrup, vrvež, avtomobile, motorna kolesa, gnečo ... Zato vedno raje poiščemo kraje, kjer vsega tega ni. Kraje, ki nas očarajo s svojo pravljlično samoto, tišino, skrivnostnostjo, kraje brez tistih stvari, ki so »nujne« za »normalno« življenje. Ti kraji nas nevede spet vrnejo k nam samim, pomagajo nam poiskati tiste prave vrednosti in vrednote v življenju, čeprav so brez »polnilcev energije« moderne dobe, nas napolnijo z energijo, ki nam da moč, da se znajdemo v sodobnem svetu.

Naši kraji v občinah Destričnik in Trnovska vas tako po merilih sodobnega sveta včasih štejejo za manj razvite kraje. Vendar pa se moramo temu upreti. Naši kraji so kraji ogromnega bogastva in energije, so alternativa sodobnemu svetu in kraji, kjer spet lahko najdemo sami sebe in postanemo močni za spopad s sodobnim svetom. Žal pa se mnogo ljudi, med njimi so tudi domačini, tega bogastva ne zaveda. Zato je cilj našega letošnjega projekta ponuditi ljudem alternativo za sodobni svet, jih vrniti v svet njihovih dedkov in babic, jih spoznati s slovenskim pristnim podeželjem ter jim ponuditi nekaj novega, nenavadnega. Prav zato smo ustvarili naš projekt **Doživetje pod slamo**. Njegov glavni cilj je tipično staro panonsko hišo, Simoničevo domačijo v Trnovski vasi, spremeniti v turistično zatočišče pred stresom sodobnega sveta in jim čez vikend napolniti baterije za nadaljnje življenje ter pasti sodobnega sveta.

Naš turistični produkt smo postavili na rob vasi Trnovska vas, v hišo, ki jo obdajajo lepi gozdički, polja in travniki.

V Simoničevi domačiji smo obiskovalcem ponudili potovanje v svet preteklosti, svet miru, domačnosti in svet brez stresa. V njej se bodo brez sodobnih dobrin, kot so elektrika, tekoča voda, medmrežje, spet vrnili v svet prednikov, se zblížali med seboj, se naučili dobre domače hrane in pristne kapljice ter si odpočili v neokrnjeni naravi, na bližnjih kulturnih znamenitostih pa se naučili tudi marsikaj novega.

Poleg tega pa se lahko vključijo tudi v številne prireditve, ki med letom potekajo v kraju, in sicer ne samo kot opazovalci, ampak tudi kot aktivni udeleženci dogodkov. Tako se lahko naučijo številnih domačih obrti in običajev. Za sprostitev in okrepitev imajo na voljo številne sprehajalne poti, s kolesi lahko premagajo slikovite kolesarske poti, naše kraje pa lahko spoznajo tudi ob hoji ali kakšni drugi obliki rekreacije. Torej pridite in doživite naš kraj na nenavaden način. **Všeč vam bo**, prepričani smo v to.

Nalogo smo izdelali na podlagi razpoložljive literature, pomemben vir pa so bili tudi občani, ki so nam posredovali informacije o hiši in o številnih spomenikih kulturne dediščine na našem območju.

V nalogi so predstavljeni tudi načini trženja ponudbe. Največji delež pri reklamiranju in trženju bo morala nositi občina, za uspešno trženje pa bo potrebno vključiti tudi čim več občanov, predvsem mladih, ter člane turističnega društva. V izdelavo spominkov bo treba vključiti domačine, ker pa bo od našega proizvoda imela korist tudi šola, bo tudi sama veliko prispevala k trženju.

Vse ideje nam je uspelo združiti v nalogo, ki smo jo popestrili še z reklamnim materialom, namenjenim gostom naše hiše.

KLJUČNE BESEDE: panonska hiša, narava, sprostitev, dediščina, doživetje, Simoničeva domačija, Trnovska vas, Destričnik, všeč mi je.

ABSTRACT

We are rushing, hurrying, the telephones are ringing, regular and electronic mail, crowd everywhere, no time to stop, acquaintances and friends are close one to another merely via computer, hello, how are you? Forward quickly, do not let time run out, stress, tasks, we simply do not know how to stop ... Welcome to the contemporary world! Even when the time to relax comes, we head for contemporary holiday resorts and what do we encounter once more: noise, hurly-burly, cars, motorcycles, crowd ... For this reason always preferably find places without the previously mentioned. Places that enchant with their magical solitude, silence, secretiveness, places without those things which are »essential« for a »normal« life. Those places unknowingly make us find ourselves again, help us search for the true worth and values in life, even though they lack »energy chargers« of the modern age, fill us with energy that gives us strength to cope with the contemporary world.

Our localities in the municipalities Destrik and Trnovska vas according to the measures of the contemporary world sometimes classify as lesser developed. Nevertheless we have to withstand such classifications. Our localities are localities of immense riches and energy, an alternative to the modern world, localities which enable us to find ourselves and acquire strength to cope with the contemporary world.

Unfortunately many people, also local ones, are unaware of these riches. Therefore the aim of this year's project is to offer people an alternative to the contemporary world, lead them back to the time of their grandparents, get them acquainted with the authentic slovene countryside, offer something new and unusual to them. That is why we have created the project **An Adventure under Hay**. Its main aim is to turn a typical old pannonian house, the Simonič homestead in Trnovska vas, into a tourist haven without the stress of the contemporary world, charge their batteries over the weekend in order for them to cope with their future lives and avoid the traps of the contemporary world.

Our tourist product is set on the edge of Trnovska vas, in a house surrounded by beautiful woods, fields and meadows.

At the Simonič homestead we have offered the visitors a journey into the past, a world of peace, homeliness and a stress-free world. At the homestead there are no contemporary goods like electricity, running water or the internet, thus the visitors will travel back to the world of the ancestors, come closer one to another, enjoy good home-made food and genuine wine, take a rest in an intact nature, as well as learn a lot at the nearby cultural sights.

Furthermore they can take part in many events which take place locally in the course of the year, not merely as observers but as active participants as well. In this way they can learn about numerous cottage industries and customs. In order to relax and acquire strength a lot of walkways are at their disposal, they can take a bicycle ride along the picturesque bicycle lanes, and they can also discover our localities through nordic walking. Thus come and experience our locality in an unusual manner. *You will like it* for sure.

The research paper came into existence based on available literature, an important source however were the local people who shared with us information about the house and the numerous monuments of cultural heritage in the area. Approaches on promoting the offering are presented in the paper as well.

The largest portion in promoting and marketing will have to be carried out by the municipality. For a successful marketing more local people will have to be included, mostly the young and the members of the tourist

association. Local people will have to be included in the souvenir production, however the school will also contribute a good deal to the marketing of the product as it will benefit from it.

We have managed to unite all of the ideas in the paper which is livened up with promotional materials intended for the homestead guests.

KEY WORDS: pannonian house, nature, relaxation, heritage, experience, Simonič homestead, Trnovska vas, Destrik, I like it.

1 UVOD

Ponuditi gostom nekaj nenavadnega, neobičajnega, drugačnega od ponudb, ki množično privabljajo ljudi, ki privlačijo množice obiskovalcev, se nam je najprej zdelo nekaj težko izvedljivega, skoraj neizvedljivega, sploh v našem kraju. Potem pa smo malce pogledali po definicijah alternativnega turizma, po smernicah in primerih že utečenih ponudb ter si rekli: Možnosti za izvedbo takšne ponudbe je pri nas ogromno! Tako smo se odločili, da bomo veliko pridobitev Turističnega društva Trnovska vas in nenazadnje simbol našega območja, staro cimprano s slamo krito panonsko hišo, znano pod imenom Simoničeva domačija, spremenili v zatočišče miru, prijaznosti, domačnosti, zatočišče prvinskosti ter zatočišče iskanja svojih korenin. Ustvarili smo zatočišče pred divjim ritmom sodobnega sveta, ki nudi spoznavanje naših krajev, narave, tradicije in običajev na nenavaden način; zatočišče pod slamnato streho, kjer bodo obiskovalci lahko resnično rekli: Všeč mi je!

*Tema naše naloge je v **Simoničevi domačiji** ustvariti turistično točko, v kateri bi ljudje naš kraj doživeli na nenavaden način – **pod slamnato streho**. Njen glavni cilj je iz tipične panonske hiše, Simoničeve domačije, ustvariti novo vsebino. Naš cilj je ljudi opozoriti na ta zaklad kulturne dediščine, ki ga srečujejo skoraj vsak dan, in ga oživiti tako, da ga bodo vzeli kot nekaj pozitivnega, ne samo kot nekaj, kar obstaja ter je v vasi pač zato, ker je. Še pomembnejši cilj, ki smo si ga zadali, pa je opozoriti občane na uničevanje naše dediščine, propad zgodovinskega bogastva in na posledice, ki so zaradi nepravilnega odnosa ljudi nastajale skozi leta. Z našim proizvodom želimo ljudi spodbuditi k iskanju drugačnih oblik turizma, k odkrivanju našega kraja na nov, poseben način, da se zlijejo z njim in ga zaužijejo kot sodobni Robinzoni. Naš projekt je zasnovan tako, da nudimo gostom možnost tega doživljanja za konec tedna, torej ob vikendih.*

*Naš letošnji turistični proizvod nosi ime **Doživetje pod slamo**. Glavno prizorišče dogajanja je Simoničeva domačija na obrobju Trnovske vasi. Naša hiša bo izhodišče za spoznavanje naše bogate kulturne in naravne dediščine. Naš kraj bodo gostje spoznali na malo drugačen način, kot je to običajno. Bivali bodo namreč v tipični panonski hiši, kriti s slamo. V tej hiši pa je malo oziroma skoraj nič sledi moderne civilizacije. Hiša je brez elektrike in tekoče vode, ima še pravo črno kuhinjo, staro pohištvo, zunanje stranišče in gospodarska poslopja, opremljena je z orodji ter pripomočki, kakršne so uporabljali nekoč. Poleg doživetja življenjskega utripa dedkov in babic pa si bodo gostje lahko nabirali nove moči v lepi naravi, ki obdaja hišo, se sprehajali ali kolesarili po slikovitih gričkih ter gozdičkih, si s pomočjo nordijske hoje nabirali kondicijo med ljubkimi travniki in njivami. Lahko bodo spoznavali bogato dediščino kraja in občine. Okrepčali bodo lahko tudi svoje telo, in sicer z okusnimi dobrotami našega kraja, ki jih pridne gospodinje še danes pripravljajo na tradicionalen način, ki so ga kot največjo skrivnost prevzele od dedkov in babic. Spoznali bodo tudi naše običaje in navade, stara opravila na polju ali v gospodinjstvu – pa ne samo kot gledalci, ampak kot aktivni udeleženci teh prireditev. Če pa tega ne bodo želeli, pa se bodo lahko samo prepustili **doživetjem, ki jih pod slamnato streho ponuja naša hiša!***

Poleg vsega tega pa bo naša domačija kraj za pridobivanje znanja o življenju nekoč in o stavbni dediščini tega dela Slovenije, predvsem za osnovnošolce, srednješolce ali študente, pravzaprav za vse znanja željne ljudi.

V prvem delu naloge smo predstavili splošne značilnosti in podatke o Simoničevi domačiji.

Potem smo raziskali, kakšni so odzivi na našo idejo pri vodstvu občine in v društvih v kraju.

V tretjem delu naloge smo oblikovali naš turistični proizvod, ga umestili v sedanji čas in nakazali, kako ga tržiti (načine ter izvajalce).

Pri izdelavi raziskovalne naloge smo uporabili različne metode dela:

- *najprej smo po nevihti idej zbrali vse predloge in se odločili za to, ki jo prikazujemo,*
- *odpravili smo se do upravljavca hiše, mu predstavili naše ideje in vprašali, ali dovoli »uporabo« hiše za projekt.*
- *ker pa je domačija pod zaščito Zavoda za varstvo kulturne dediščine, enote Maribor, smo morali predstaviti našo idejo tudi njim. Tako smo poklicali in se pogovorili z gospo Jelko Skalicky. Povedala nam je, da lahko domačijo uredimo za turistične namene, vendar s posegi ne smemo spreminjati njene zasnove ali kakor koli spreminjati njenega izvirnega videza. Tudi pri obnovi bomo morali sodelovati z njimi. Ker pa naš projekt ne predvideva posegov v hišo, ki bi jo spremenili, je gospa Skalicky dala zeleno luč za projekt,*
- *ker domačija potrebuje obnovo strehe, smo poiskali tudi mojstra, ki prekriva strehe s slamo. Tako smo se napotili do gospoda Golnarja, mojstra iz Sovjaka pri Svetem Juriju ob Ščavnici, ki je pripravil predračun za obnovo strehe,*
- *projekt smo predstavili gospodu ravnatelju, ki nam je z veseljem prisluhnil in podprl naše delo,*
- *podali smo se tudi do gospoda župana, mu predstavili projekt in izvedeli, ali ga podpira,*
- *obiskali smo še predstavnike turističnega in kulturnega društva ter »Oldteimerjev« – Bolfenškega društva ljubiteljev stare tehnike Trnovska vas. Tudi njim smo predstavili svoje ideje in jih prosili za dodatno pomoč,*
- *na občini smo se srečali z gospo, ki je zadolžena za izvedbo različnih družbenih projektov. Od nje smo dobili informacije, kje bi lahko prišli do denarja za uresničitev projekta,*
- *v knjižnici smo izbirali literaturo, povezano s temo,*
- *podatke smo iskali tudi na medmrežju.*

Pri izdelavi naše raziskovalne naloge smo si postavili sledeče delovne hipoteze (predpostavke), ki so bile naše glavno vodilo med delom:

- *v Trnovski vasi obstaja možnost za ureditev atraktivne turistične točke za alternativni turizem,*
- *Simoničeva domačija lahko postane turistična znamenitost in tudi prepoznavni turistični produkt naše občine,*
- *ideja je zanimiva za veliko večino prebivalcev občine,*
- *s svojim delovanjem bo učinkovito prispevala k promociji naše dediščine.*

Najpomembneje pa je to, da smo iz delčka našega kraja ustvarili NOV PRODUKT NAŠEGA KRAJA, KI BO VŠEČ VSEM NAM!

2 RAZISKOVALNI DEL NALOGE (JEDRO)

2.1 IDEJA

Naš turistični proizvod nosi ime **Doživetje pod slamo**. Z njim smo oživili staro tipično panonsko hišo, Simoničevo domačijo, ki je postala izhodišče za alternativni turizem v našem kraju. Je izhodišče za drugačno, nenavadno doživetje našega kraja in območja. Gostje bodo namreč bivali v tipični panonski hiši, kriti s slamo. V tej hiši je zelo malo oziroma skoraj ni sledi moderne civilizacije. Hiša je brez elektrike in tekoče vode, ima še pravo črno kuhinjo, staro pohištvo, zunanje stranišče in gospodarska poslopja, opremljena z orodji ter pripomočki, kakršne so uporabljali nekoč. Poleg doživetja življenjskega utripa dedkov in babic pa si bodo gostje lahko nabirali nove moči v lepi naravi, ki obdaja hišo, se sprehajali ali kolesarili po slikovitih gričkih ter gozdičkih, si nabirali kondicijo s pomočjo nordijske hoje med ljubkimi travniki in njivami. Lahko bodo spoznali tudi bogato dediščino kraja in občine. Okrepčali bodo lahko tudi svoje telo, in sicer z okusnimi dobrotami našega kraja. Spoznali bodo tudi naše običaje in navade, stara opravila na polju ali v gospodinjstvu – pa ne samo kot gledalci, ampak kot aktivni udeleženci teh prireditev. Če tega ne bodo želeli, pa se bodo lahko samo prepustili doživetjem, ki jih pod svojo slamnato streho ponuja naša hiša. In tako bodo našli zatočišče pred stresom sodobnega sveta in si napolnili baterije za nadaljnje spopade s sodobnim načinom življenja.

Naš proizvod ne bo samo še dodatno popestril turistične ponudbe občin Trnovska vas in Destrik, ampak bo z dobrim programom in s pravnimi prijemi pri trženju postal pravi turistični ponos našega območja. Kajti že sedaj ga med prazniki in vikendi obišče veliko ljudi, ki bi radi celo kupili kak spominek, a to, žal, ni mogoče. Za zdaj.

2.2 REZULTATI RAZISKAVE

2.2.1 Alternativni, kakovostni, vzdržni in mehki turizem

Pojem alternativni turizem ima izvor iz alternativnih oblik potovanja v sedemdesetih letih, ko so mladi, v veliki meri študentje, z nahrbtnikom in malo denarja potovali predvsem v manj razvite dežele. Poimenovali so se alternativni popotniki, saj so potovali drugače od masovnih turistov, poleg tega pa so se oklicali za popotnike in ne za turiste, saj so bili v deželi gostiteljici gostje, ki so se zanimali za njene značilnosti, in ne turisti. Danes nekateri avtorji to obliko turizma pogosto uporabljajo kot sinonim za ekološki turizem, čeprav se želja po ekološki neškodljivosti v praksi ne izpolnjuje. Izkazalo se je namreč, da so alternativni turisti zgolj pionirji, ki odkrivajo nove destinacije, kasneje pa jih osvojijo še masovni turisti (Mihalič, 96–98).

Skupna značilnost vseh razlag pojma alternativni turizem se uporablja v širšem pomenu kot skupni pojem za vse oblike turizma, ki se kakorkoli razlikujejo od masovnega turizma. Z rastjo in s koncentracijo turizma je prišlo do pojava masovnega turizma, tj. turizma v velikem številu oz. turizma v masah, ki povzroča ekološko škodo. Masovni turizem je celota odnosov in pojavov, ki izhaja iz udeležbe turistične množice v turizmu. Pripadniki masovnega turizma se do narave vedejo slabše, kot bi se do nje vedli kot posamezniki. V vsakdanjem življenju so posamezniki odgovorni za svoja dejanja, ob vstopu v turistično množico pa te odgovornosti ne čutijo več. To

vpliva na nezaželenost masovnega turizma v družbi, še posebej v prostoru, kjer tak turizem nastaja (Mihalič, 90–91).

Ekološko in hkrati tudi ekonomsko sprejemljivi turizem imenujemo kakovostni turizem.

Po definiciji AIEST-a se pojem kakovostni turizem nanaša na takšen koncept turističnega razvoja, ki je ekonomsko, socialno in ekološko sprejemljiv. Takšen turistični razvoj zagotavlja:

- kakovost življenja avtohtonega prebivalstva,
- dobro počutje gostov,
- varovanje naravnega okolja in
- omogoča gospodarski razvoj, ustvarjanje delovnih mest in dohodka.

Kakovostni turizem je torej definiran kot turizem, ki koristi vsem vpletenim stranem, tj. gostitelju, gostu oz. obiskovalcu in vladam na splošno (Mihalič, 57–58).

Kot mehki turizem CIPRA¹ opredeljuje "promet gostov, ki omogoča medsebojno razumevanje med domačini in gosti, ki ne škoduje kulturnim značilnostim obiskovanih predelov in ravna s pokrajino kar čimbolj prizanesljivo". (Mihalič, 98).

Bistvena razlika med alternativnim in mehkim turizmom je ta, da rešuje mehki turizem ekološke probleme tudi na strani turistične ponudbe in ne samo povpraševanja. Vendar kritiki pravijo, da je mehki turizem le tržna priložnost za praviloma manj razvite regije, ki še nimajo razvitega masovnega turizma. Šlo naj bi za prehodno fazo na poti k masovnemu turizmu, prehodno pa zaradi omejenosti prostora ali pomanjkanja finančnih sredstev.

Pojem trajnostni oz. ekološko vzdržen (sustainable) turizem je nastal v povezavi s pojmom vzdržen razvoj. Vzdržen razvoj je tisti, ki lahko vzdrži vse generacije, ki je dovolj daljnoviden, fleksibilen in moder, da ne spodjeda fizičnih in družbenih osnov svojega razvoja. Vzdržna družba je tista, ki zadovoljuje svoje sedanje potrebe tako, da ne ogroža sposobnosti prihodnjih generacij, da zadovoljujejo svoje potrebe (Senjur, 426).

Trajnostni oz. ekološko vzdržen turizem upošteva načelo prihodnosti. Skrbi, da sedanja ekonomska aktivnost ne bo imela negativnih ekoloških, socialnih in ekonomskih posledic v prihodnosti. Samo takšen turistični razvoj je lahko trajen (Mihalič, 58–59).

2.2.2 Panonska hiša

Za panonsko hišo, njeno pomursko različico, je značilna ozka in nizka hiša. Vzrok je gradbeni material, saj je grajena iz slabo nosilnih brun ali malo odpornega blata, pomešanega z ilovico (tako imenovana cimprača). Iz opeke zidana hiša se je začela uveljavljati kasneje. Vedno je pobeljena (bela ali modra barva). Krita je s slamnato streho, ima majhna okna in z lesom obit zatrep. Značilni so širok napušč nad vhodnimi vrati in s panonskimi ornamentami obdelani okenski okvirji (pri zidani hiši). Stanovanjskega dela se drži gospodarsko poslopje v značilni razporeditvi »na vogel«; pogost je tudi stegnjeni dom (Fridl, 297). Na sredi sta kuhinja in veža, na eno stran je *velika soba*, na drugo pa *mala soba*. Tipične panonske hiše so bile v Pomurju, v vzhodnem delu Slovenskih goric, na Ptujskem in Dravskem polju ter v Halozah. (Kladnik, 58–59).

---

¹ Commission Internationale pour la Protection des Regions Alpines

2.2.3 Simoničeva domačija

Simoničeva domačija stoji v Trnovski vasi. Je ena redkih ohranjenih izvirnih panonskih domačij v Sloveniji. Ima slamnato streho, ki so jo pred leti obnovili. Simoničeva domačija je prava panonska hiša; je lesena »cimprana« stavba. Zgrajena je bila leta 1787. Pri vstopu v hišo pridemo najprej v »prikl« oziroma hodnik. Iz hodnika pridemo naravnost v lepo ohranjeno črno kuhinjo, ki je edina ohranjena daleč naokrog. Levo od vhoda je velika sprednja hiša s krušno pečjo, desno pa zadnja hiša. Desno od kuhinje je kamra, v kateri so nekoč hranili krompir. V hišo so pozneje vgradili okna, ki ne ustrezajo prvotnemu videzu, zamenjana pa so tudi tla. Stavba se nadaljuje v gospodarsko poslopje, ki je sicer

Slika 1: Simoničeva domačija (fotografija: B. Gabrovec)

pokrito z opeko. V sprednji hiši je okence, ki so ga uporabljali za prezračevanje. Zunaj hiše so naslednji prostori: »gümna« (prostor, v katerem so nekoč imeli pšenico, slamo), »listjak« (v katerem so hranili listje, ki so ga pripeljali iz gozda), »verštat« (delavnica), »štala« (hlev za krave), »svinjska štala« (svinjak), drvarnica. Na hlevu so imeli shranjeno krmo in koruzo.

Nekoč je bil dimnik na hiši lesen, pozneje so ga prenovili. (Ustna izjava gospe Angelce Fras, 28. 12. 2011, 11.30).

Slika 2: Simoničeva domačija z gospodarskimi objekti (fotografija: B. Gabrovec)

Slika 3: Letnica izgradnje hiše, zapisana na tramu v veliki hiši (fotografija: B. Gabrovec)

Slika 4: Črna kuhinja (fotografija: B. Gabrovec)

Slika 5: Velika hiša (fotografija: B. Gabrovec)

Leta 1999 je Občinski svet Občine Trnovska vas z Odlokom o razglasitvi nepremičnega kulturnega spomenika razglasil Simoničevo stavbo, značilno panonsko domačijo, za kulturni spomenik. Kot tip izjemne in dobro ohranjene domačije je še posebej na seznamu spomenikov državnega pomena.

Občina si prizadeva ohraniti izvorno podobo stavbe in jo z originalno opremo ter pohištvom muzejsko predstaviti. V upravljanje je domačijo pred letom dni prevzelo turistično društvo, ki bi stavbo rado vključilo v turistično ponudbo.

Po konservatorskih smernicah in pod nadzorom spomeniške službe od leta 2001 poteka ta sanacija ter obnova hiše. (Fras, Ilešič, 15).

Slika 6: Mala hiša (fotografija: B. Gabrovec)

Slika 7: Starodavna orodja in pripomočki (fotografija: B. Gabrovec)

2.3 ZANIMANJE ZA NAŠ PROJEKT PRI RAVNATELJU, UPRAVITELJU HIŠE, ŽUPANU IN DRUŠTVIH

Preden smo začeli razvijati naš projekt, smo se napotili do upravitelja domačije, predsednice turističnega društva Trnovska vas gospe Angelce Fras. Povedali smo, kaj želimo narediti in kakšne so naše ideje za ureditev domačije; iz trenutnega stanja bi jo radi preuredili v zanimivo turistično točko občine. Gospa Fras je našim idejam z zanimanjem prisluhnila in jih takoj podprla. Tudi sami že nekaj časa razmišljajo, kako bi domačijo »oživili«, a še niso izoblikovali konkretnih idej, ni pa tudi volje, da bi jih uporabili. (Pogovor z gospo Angelco Fras, 28. 10. 11, 16.30).

Po tem smo k uri krožka, pri katerem ustvarjamo za TPLG, povabili gospoda ravnatelja. Predstavili smo mu letošnji projekt za festival. Ideja mu je bila zelo všeč in jo tudi podpira. Še posebej všeč mu je bila ideja, da bi na domačiji izvedli tudi del učnih vsebin. Obljubil je vso pomoč pri izvedbi projekta in pri uresničitvi naše ideje. (Ustna izjava gospoda Draga Skurjena, 10. 11. 11, 7.50).

Na veliko razumevanje in podporo smo naleteli tudi pri županu Občine Trnovska vas gospodu Alojzu Benku. Bil je navdušen nad projektom, obljubil je materialno podporo pri morebitnih stroških, nastalih med raziskovanjem.² Dobili smo njegovo podporo pri reklamiranju ideje in tudi obljubo, da bo občina pomagala pri iskanju izvajalcev za dela pri urejanju ostrejša domačije, da bo denarno pomagala pri izdelavi spominkov, spletne strani ter

---

² Na tem mestu moramo omeniti, da smo za svoje raziskovanje od Občine Trnovska vas prejeli donacijo 100 evrov.

reklamnega materiala, v katerem bomo predstavili ponudbo gostom, ki se bodo odločili za doživetja pod slamnato streho naše domačije. (Ustna izjava gospoda Alojza Benka, 23. 11. 11, 15.15).

Še posebej navdušeni so bili v Turističnem društvu Trnovska vas.

Predsednica društva gospa Angelca Fras nam je obljubila pomoč pri reklamiranju. Projekt bodo takoj, ko bo zaživel, predstavili ostalim društvom po Sloveniji, s katerimi imajo stike. Člani so bili takoj pripravljeni pomagati pri anketi. Obljubili so tudi, da bodo prostovoljno sodelovali pri urejanju domačije. Skupaj s člani kulturnega društva so nam v pogovoru zagotovili, da bodo v času večjih prireditev organizirali predstavitev nekdanjih opravil na polju, predstavili pa bodo tudi običaje in navade naših krajev. (Ustna izjava gospe Angelce Fras, 10. 10. 11, 16.40).³

2.3.1 POGOVOR Z DELAVKO IZ ZAVODA ZA VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE

Ker je Simoničeva domačija pod zaščito Zavoda za varstvo kulturne dediščine, enote Maribor, smo morali naše ideje predstaviti tudi njim. Nad domačijo »bdi« gospa Jelka Skalicky. Zato smo po telefonu stopili v stik z njo. Ko smo ji predstavili projekt, nam je povedala, da lahko uredimo domačijo za turistične namene, vendar s posegi ne smemo spreminjati njene zasnove ali kakor koli spreminjati izvirnega videza domačije. Tudi pri obnovi bomo morali sodelovati z njimi, še posebej pri potrebni obnovi strehe. Ker pa naš projekt ne predvideva posegov v hišo, ki bi jo spremenili ali celo poškodovali, mu je gospa Skalicky dala zeleno luč. (Telefonski pogovor z gospo Jelko Skalicky, 5. 10. 11, 10.20).

2.3.2 REZULTATI ANKETE MED OBČANI

Ankete o tem, kako vidijo naš projekt ostali občani, ali bi ga podprli in ali mislijo, da bo zaživel, smo razdelili med učence naše šole. Odnegli so jih domov, rešili so jih starši ali starši in učenci skupaj. Odziv je bil dokaj dober, saj so nam vrnil 152 anket od 200 razdeljenih (76 %).

Po prejetih anketah smo začeli z analizo rezultatov. Ugotovili smo, da vsi, ki so anketo oddali, dobro vedo, kje stoji Simoničeva domačija.

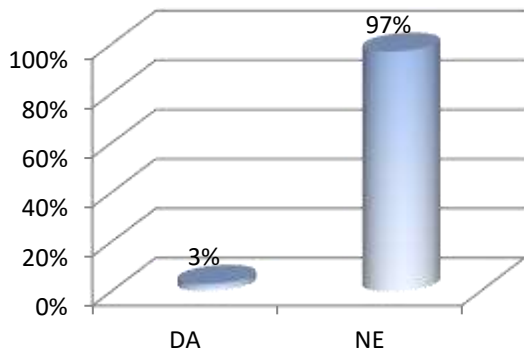
Izredno malo pa jih ve, kaj pomeni alternativni turizem. Ti, ki so potrdili, da vedo, kakšna oblika turizma je to, so jo tudi pravilno opisali.

Ker bi radi, da se Simoničeva domačija ohrani, večina podpira našo obliko projekta in si želi, da bi našo zamisel tudi uresničili.

---

³ Da njihove besede niso »prazne«, so dokazali z akcijo postavljanja tabel za Bolfenško pot, ko so v sredo, 19. 10. 2011, kljub delovnem dnevu, prišli na pomoč skoraj vsi člani društva in nam pomagali pri uresnitvi našega prejšnjega projekta.

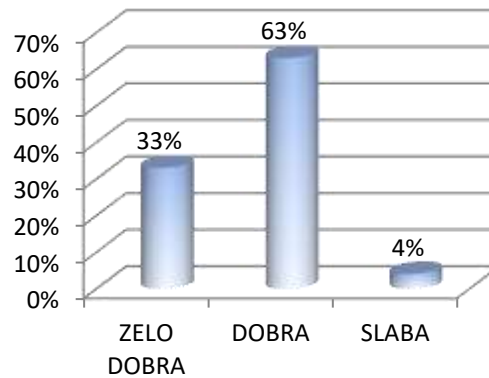
GRAF 1: Ali ste že slišali za obliko turizma, ki se imenuje alternativni turizem?

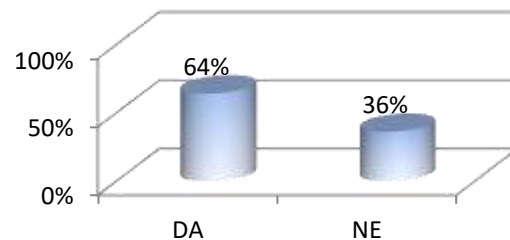
Dobrih 60 % anketiranih je pri urejanju in pripravi domačije za našo obliko turizma pripravljenih sodelovati. Navedli so, da bi bili pripravljeni pomagati pri urejanju domačije, pri postavitvi reklamnih panojev oziroma tabel.

Za počitnice oziroma oddih v naši domačiji bi se odločili le redki. Predvidevamo, da zaradi bližine lokacije, bi pa jo priporočili svojim prijateljem, sorodnikom in znancem.

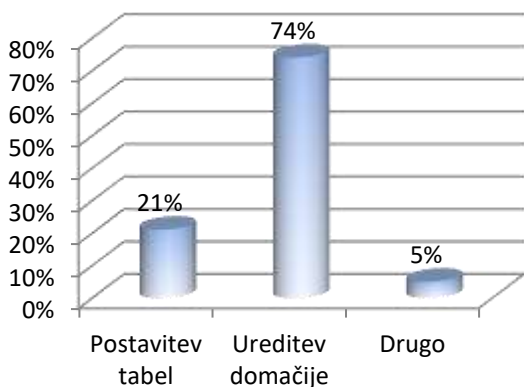
GRAF 2: Kakšna se vam zdi zamisel o ureditvi Simoničeve domačije za turistične namene?

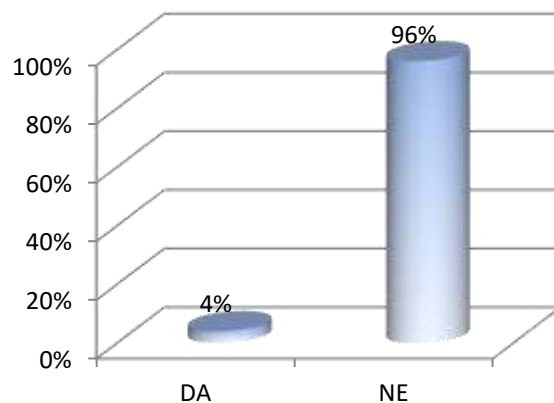
GRAF 3: Bi bili pripravljeni sodelovati pri ureditvi domačije?

GRAF 4: Kako bi pomagali pri ureditvi domačije?

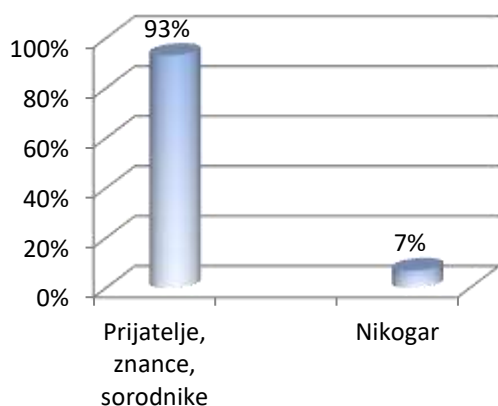

GRAF 5: Bi se tudi sami odločili za preživetje takšne vrste oddiha na Simoničevi domačiji?

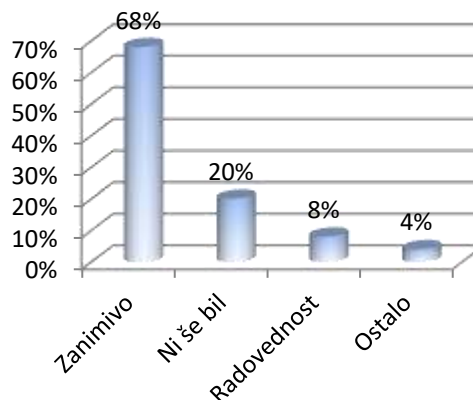

Tisti, ki so se odločili, da bi preživeli vikend po našem programu oziroma projektu, pa so kot glavne vzroke za takšno odločitev navedli, da se jim ideja zdi nadvse zanimiva, ker še nikoli niso doživeli česa podobnega, so pa radovedni. Navedli so tudi, da jih ta oblika privlači tudi kot nekakšne vrste test, ali bi lahko preživeli vikend v takšnih pogojih.

GRAF 6: Komu bi še priporočili takšno obliko oddiha oz. dopusta?

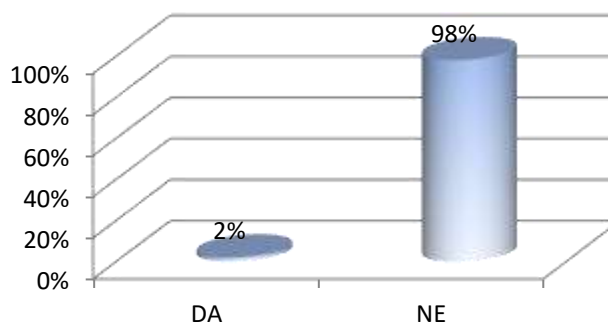

GRAF 7: Navedite razloge, zakaj bi se odločili za vikend oddih te vrste.

Na vprašanje, ali so podobno znamenitost obiskali že kje drugje, jih je le malo odgovorilo, da so že obiskali kaj podobnega (2 %). Vsi so navedli, da so obiskali Dominkovo domačijo v Gorišnici, en anketiranec pa je odgovoril, da je že obiskal Muzej na prostem v Rogatcu.

GRAF 8: Ali ste podobno turistično znamenitost že obiskali kje drugje?

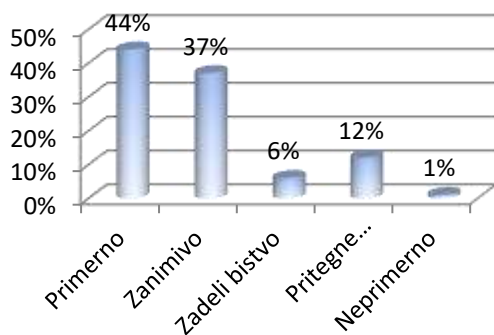

Vendar pa nobeden še ni slišal za takšno obliko oddiha, kot jo prikazujemo v našem projektu.

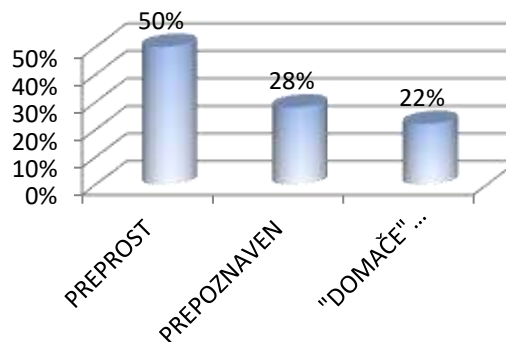
Tudi ime Doživetje pod slamo je velika večina ljudi ocenila kot primerno. Ime se jim zdi preprosto, zanimivo, odraža bistvo, pritegne zanimanje ...

Večina vprašanih je dobro ocenila predlagani simbol za našo domačijo (preprost, prepoznaven, »domače« oblikovan ...).

GRAF 9: Se vam zdi ime Doživetje pod slamo primerno?

GRAF 10: Kakšen se vam zdi simbol našega projekta?

Glede na rezultate ankete lahko trdimo, da je velika večina ljudi v občini, predvsem njeno vodstvo, člani turističnega in ostalih društev zainteresiranih, da bi projekt zaživel, saj si želijo takšnih oblik ohranjanja naše dediščine ter ozaveščanja o bogati zgodovini našega kraja, ki smo jo neupravičeno zapostavili. Prepričani so tudi, da bo ta projekt z razvojem drugih turističnih projektov v občini Trnovska vas (Bolfenska pot ...) zaživel in bo imela od njega korist cela občina.

Lepše spodbude za nadaljevanje dela skoraj nismo mogli dobiti.

3 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

Naš turistični produkt se nahaja na robu vasi Trnovska vas. Tipično panonsko hišo, krito s slamo, smo uredili tako, da je postala središče za doživljanje našega kraja in območja na nevsakdanji, nenavaden način. V hiši se lahko obiskovalci popolnoma prepustijo življenju, kakršnega so živeli naši pradedki in prababice. Hiša je namreč brez elektrike, tekoče vode in priključkov, kot so svetovni splet, kabelska TV ... Tudi kuhinja je prava črna kuhinja, kakršne so bile značilne za takratni čas. Hiša nima niti klasične kopalnice in stranišča. Ob starodavnem doživljanju življenja pod slamnato streho pa se lahko gostje sprostijo v lepi naravi, v mirnem koščku podeželja, nedaleč stran od sodobnega sveta. Lahko spoznajo bogato naravno in kulturno dediščino našega območja, stare šege in navade, običaje, dela na polju, okrepcajo se lahko z domačimi dobrotami, se rekreirajo s kolesi ali peš ali pa z nordijsko hojo krepijo mišice in duha. To lahko z najemom domačije ob koncu tedna doživijo čisto sami, lahko pa se predajo vodenju domačinov, ki jim bodo na nevsiljiv način predstavili naše kraje na poseben in nevsakdanji način.

Poleg programa za vikend paket smo izdelali tudi reklamni material za naš projekt ter smerokaze, ki bodo goste vodili do domačije. V promocijske namene smo posneli še dva videospota, oblikovali stran na facebooku in izdelali fotoreportažo o našem vikend paketu pod slamnato streho.

Tako smo dobili res pravi kraj za uresničitev naše zamisli. Simoničevo domačijo v Trnovski vasi smo rešili pred propadom oziroma uničenjem, ostale znamenitosti naše občine pa smo tudi ponudili in predstavili širšemu krogu ljudi. S programom v našem projektu smo ponudili gostom nov, poseben način spoznavanja našega območja in kraja, način, drugačen od ostalih, nas je pripeljal do tega, da smo dobili nov turistični objekt, ki je vseh širšemu krogu ljudi, ne glede na starost in status.

Za ime našega projekta Doživetje pod slamo smo se odločili po nevihti v možganih, ko smo iskali vsebino, ki bi jo lahko vključili v letošnji projekt. Ko smo določili smernice projekta, smo poiskali ime, ki nekako že na prvi pogled nudi povezavo s podeželjem, tradicijo, s povezanostjo z naravo in nekako tudi označuje naše območje oziroma naš simbol – Simoničevo domačijo. Hkrati pa smo imeli pri tem v mislih tudi to, da v naši ponudbi gostje veliko doživijo, se naučijo in so aktivni v doživljanju našega produkta. Je torej tradicionalen, doživljajski in tudi malo navihan. Od tod ime Doživetje pod slamo.

3.1 RAZČLENITEV IDEJE IN OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

V projektu vikend paketa z imenom Doživetje pod slamo bomo obiskovalcem ponudili naslednje:

- Spoznali bodo, kako so nekoč preprosti ljudje živeli na našem območju.
- Zadovoljstvo bodo našli številni gostje različnih starostnih skupin in interesov, saj nudi veliko tematskih vsebin.
- Spoznali bodo zgodovino in bogato dediščino naše občine ter osrednjih Slovenskih goric. To bodo lahko sami doživeli s pomočjo propagandnega materiala ali pa se bodo prepustili vodstvu lokalnima turističnima vodičkama – gospe Angelci Fras in gospodični Diani Petrovič.
- Skupinski ogled bo vodil eden izmed lokalnih turističnih vodičev.
- S pomočjo ostalih članov turističnega društva in društva kmečkih žena bodo gostje spoznali del kulturnih običajev, še posebej kmečkih opravil in iger, s katerimi so si krajšali čas ali pa si med počitki naredili delo lažje ter zanimivejše.
- Sodelovali bodo lahko tudi pri različnih kmečkih opravilih na kmetiji.
- Na koncu bodo lahko še kupili različne izdelke in spominke.

3.2 PROGRAM

Ko bodo k nam prišli gostje, ki so se odločili doživeti vikend paket Doživetje pod slamo, bodo parkirali na majhnem, z drobnimi kamni posutem, parkirišču za domačijo. To bomo uredili v okviru ureditvenih del na domačiji.

Kot dobri gostitelji bomo obiskovalcem izrekli dobrodošlico. V hiši jih bo že čakala ena od naših uradnih vodičk po občini. To sta gospodična Diana Petrovič ali gospa Angelca Fras, ki je tudi predsednica TD Trnovska vas. Da bo srečanje prijetnejše, bomo gostom ponudili kozarček domačega vina ali soka, narezek iz domačih mesnih jedi, domač kruh iz krušne peči in kak kos peciva. Za pijačo in pecivo bo poskrbelo TD oziroma njihova sekcija kmečkih žena.

Vodički bosta oblečeni v brezrokavnik rumene barve, na katerem sta znak Turističnega društva Trnovska vas in grb občine.

Vodički jih bosta nato popeljali v notranjost hiše in jo gostom tudi razkazali. Hkrati pa bosta predstavili zgodovino in glavne značilnosti Simoničeve domačije. Po ogledu domačije bosta vodički predstavili tudi glavne znamenitosti in ostalo ponudbo v občini Trnovska vas ter okolici.

Gostje bodo morali priti na našo domačijo v petek do 19.00. Sprejem bo trajal dobro uro, nato bo vodička zapustila domačijo in goste prepustila doživetjem pod slamnato streho.

Slika 8: Vodička Diana Petrovič (fotografija: B. Gabrovec)

Slika 9: Vodička Angelca Fras (fotografija: B. Gabrovec)

Sedaj bomo predstavili, kaj vse lahko naši gostje doživljajo med vikend Doživetjem pod slamnato streho.

Kaj nudimo obiskovalcem?

Gostje, ki se bodo odločili za preživetje vikenda, kot ga predvideva naš projekt, bodo bivali v tipični, več kot 200 let stari panonski hiši, kriti s slamo. To doživetje je nenavadno, saj ne ponuja ugodja sodobnih apartmajev oziroma počitniških hiš.

Našim obiskovalcem nudimo doživetje življenja v preteklosti. Želimo, da bi naši gostje spoznali, kako so nekoč živeli naši predniki, s čim so se ukvarjali, kakšen je bil njihov ritem življenja, kako so se prehranjevali. Želimo, da bi gostje spoznali stare običaje našega kraja, hrano in pijačo naših prednikov, kako so preživljali prosti čas ter kaj so delali ob večerih. Vse to bodo lahko spoznali pod slamnato streho panonske hiše, stare več kot 200 let.

Po prevzemu ključa domačije se lahko za naše obiskovalce vikend pod slamnato streho začne. Na tak, za današnji čas, nenavaden vikend, bodo tako gostje spoznavali naš kraj. Spoznali ga bodo v vsem njegovem bogastvu naravne in kulturne dediščine, vendar pa ga bodo odkrivali sami, skozi oči in doživljanje življenja naših prednikov, ki so si svoje življenje na takšnih domačijah uredili pred več kot 100 leti. Zlili se bodo z dušo našega kraja, s preprostim človekom žuljavih rok tega dela Slovenskih goric, s časom, ko je bilo življenje popolnoma drugačno, a vsečno.

Vse, kar nam je všeč, se hitro konča. Tako se tudi naše doživetje v nedeljo zaključi. Gostje morajo vodički ključ vrniti do 16.00.

Poleg preživljanja vikenda na način, kakor so živeli naši predniki, nudimo našim obiskovalcem številna druga doživetja in aktivnosti, ki bodo gostom še bolj popestrila čas, preživet pri nas, naše kraje pa bodo spoznali na malo drugačen način.

Začnimo pa z osnovnimi informacijami o naši ponudbi in s stvarmi, ki jih gostje potrebujejo za Doživetje pod slamo.

3.2.1 Kaj gostje potrebujejo?

Za preživetje vikenda pod slamnato streho gostje ne potrebujejo praktično nič. Za njihovo udobje v duhu preteklosti je popolnoma poskrbljeno. Poskrbeli smo za hrano, brisače, posteljnino, svetila (sveče in petrolejke), vžigalice, kurjavo (drva), higienske potrebščine (milo, toaletni papir ...). Gostje morajo imeti s seboj le svoja oblačila in obutev. Če pa seveda želijo, lahko prinesejo tudi druge potrebščine, da bi jim bilo bivanje udobnejše. Priporočamo pa, da če želijo resnično občutiti duh preteklosti, naj sami presodijo, katere dobrine sodobnega sveta potrebujejo za doživetje pod slamnato streho.

3.2.2 Prehrana

Gostje bodo imeli možnost dveh načinov prehranjevanja. Izbirajo lahko med tem, da si hrano pripravljajo sami, lahko pa jo za naslednji dan naročijo pri članici društva kmetič, ki jo bo pripeljala na domačijo. Za način priprave hrane oziroma prehranjevanja se bodo morali gostje odločiti pri potrditvi rezervacije. Ne glede na to, kateri način bodo izbrali, pa bo na domačiji vedno »kibla« z zaseko in s kosom domačega prekajenega mesa v njej. Poleg tega bo goste pričakal tudi »kolač« domačega črnega kruha.

Če se bodo gostje odločili, da si bodo hrano pripravljali sami, bomo poskrbeli, da bo v hiši vse potrebno za pripravo hrane. Poleg posode, seveda tiste iz preteklosti, bomo poskrbeli za domačo moko, jajca, zdrob, mleko in domačo smetano ter za domače krušne drobtine. Poskrbeli bomo tudi za posodico domače masti in domače

bučno olje, ne bosta pa manjkala niti med ter domača marmelada. Razen v zimskem času bo gostom ob hiši na voljo tudi vrt, v katerem bo mogoče najti različne vrste zelenjave. Sadje pa bodo imeli na voljo v sadovnjaku za hišo (jabolka, hruške in češnje). Od pijače bodo goste pričakali »ročka tukle« (jabolčnika), »ročka« domačega soka in dva litra domačega belega vina.

Za lažjo pripravo bosta v hiši tudi brošuri z recepti za domače jedi. Ti knjižici smo v šoli uredili v sklopu naših raziskovanj o prehranjevalnih navadah naših prednikov, ki smo jih izvedli pod okriljem Unescovega programa ASPnet. Tako si bodo lahko s pomočjo knjižice Od zrnja do mize pripravili različne krušne jedi in peciva, v knjižici Črna kuhinja pa bodo lahko našli recepte za jedi, ki so jih nekoč pripravljali naši predniki. Če bodo gostje potrebovali še katero sestavino, lahko v teh brošurah najdejo tudi naslove kmetij, ki ponujajo različne pridelke (več vrst medu, bučno olje, vino, sok, domače meso ...). Če pa se vseeno ne bodo mogli popolnoma zlititi s preteklostjo, imajo v Trnovski vasi možnost nakupa v trgovini Tuš.

Drugi način prehranjevanja pa omogoča gostom, da si bodo hrano naročili pri članicah društva kmetic, ki bodo hrano pripravile in jo ob dogovorjeni uri tudi dostavile. Hrano bodo članice društva pripravljale na kmetiji Požegar v Trnovski vasi. Obrok bodo morali gostje naročiti dan prej. Dobili bodo lističe, na katerih bo ponudba za posamezni obrok. Gospa, ki bo dostavila hrano (v avtomobilu kmetije Požegar, ki se ukvarja tudi s prevozom hrane na prireditve), bo zvečer pobrala lističe, da bodo lahko članice Društva pripravile hrano za naslednji dan.

Gostje bodo imeli na voljo vse tri obroke. Zajtrk bo med 7.00 do 9.00, kosilo med 13.00 in 15.00, ob 19.00 pa bodo gostje dobili večerjo. Kdaj natančno naj gospa dostavi hrano, bodo gostje lahko označili tudi na lističih s ponudbo. Seveda bo vsa ponujena hrana v duhu naše ponudbe, torej takšna, kakršno so jedli naši predniki.

Za posamezne obroke bodo gostje lahko izbirali med naslednjimi jedmi.

Zajtrk:

- črni kruh z maslom ali marmelado
- kislo mleko
- žganci (krompirjevi, koruzni, ajdovi)
- »ožejeni« žganci (iz pšenične moke in iz krompirja)

Kosilo:

- mlečna kaša
- zdrob
- meso in krompir v kosih (nedelja)
- koruzni zdrob
- zelje in celi krompir

Večerja:

- mlečna »župa«
- mleko in kruh
- mleko z drobljenci (»nudlči«)

Hrana bo postrežena v posodi, ki so jo uporabljali nekoč na domačiji, pojedli pa jo bodo v mali sobi, kjer so miza, trije stoli in manjša lesena klop.

Za vse potrebno za pripravo obrokov bodo poskrbeli članice Društva kmetič in člani TD Trnovska vas.

3.2.3 Sanitarije in kopalnica

Tudi ta del ponudbe bo v duhu preteklosti. Stranišče je zunaj. Gre za značilno leseno stranišče na »štrbunk«. Za potrebe osebne higijene pa je poleg majhne sobe prostor, v katerem sta dva »lavorja« in stensko ogledalce. V tej sobici je tudi omarica, v kateri so dva kosa mila, pripravljena po starem receptu (izdeluje jih gospa Stanka Drobnak pri kemijskem krožku), lanene brisače in bombažna krpica za umivanje.

3.2.4 Spoznavanje starih opravil in običajev

Da bodo gostje kar najbolje spoznali, kako so nekoč delali na polju, bodo poskrbeli člani TD Trnovska vas. Glede na letni čas bodo vsako soboto ob domačiji priredili prikaz starodavnih opravil na polju. Tako bodo gostom prikazali mlatenje pšenice, košnjo trave in pšenice, sušenje trave in spravilo sena, okopavanje koruze in krompirja, setev, oranje s konji ... To bodo izvedli na polju za domačijo. Uporabili pa bodo orodja in pripomočke, ki so na domačiji (na »gümni«). Člani iz vasi Ločič pa bodo gostom prikazali pastirske igre, ki so nekoč pastirjem krajšale čas med pašo. Toda gostje ne bodo samo gledalci, ampak bodo tudi sami preizkusili, kako je potekalo delo.

V zimskem času pa so gostje vsako tretjo soboto vabljeni v Ločič, kjer domačini priredijo Ločki bal. To je prireditev v kmečki hiši, kjer najprej skupaj opravijo kakšno delo (luščenje bučnih semen, cajzanje perja ...), nato pa plešejo in izvajajo šaljive igre.

Vzrok »nastanka« Loškega bala je bilo sprva delo, ko so se ljudje v dolgih zimskih večerih zbirali in opravljali kmečka dela, zadnja leta pa je bal druženje, ples ter zabava v zimskem času. Bal so prirejali v zimskih večerih, saj je bilo takrat na podeželju največ časa, ker ni bilo večjih del na posestvu, redke pa so bile tudi druge oblike zabave. Ljudje so se zbrali, se poveselili in si izmenjali novice.

Prireditelja bala sta bila gospodar (virt) in gospodinja. Povabljeni ob vstopu v hišo oddajo malico in pijačo, ki jo prinesejo s seboj (meso, kruh, zelenjava ...). Gospodar in gospodinja jedi shranita.

Gostje na balu nosijo tradicionalne noše. Obvezni so tudi muzikanti. Gostje plešejo »štajeriš«, »rašplo«, »po Ločko«, »pojštertanc« ...

Okrog 23. ure gospodar in gospodinja povabita goste k malici. Nato sledijo različne družabne igre.

Če gostje ne želijo prikaza starih opravil in običajev, to povedo že pri rezervaciji termina.

Poleg naštetega pa lahko pri nas z aktivnostmi v naravi oziroma z rekreacijo doživijo tudi lepote našega kraja, našo dediščino in znamenitosti. A ne pozabite: vse to bodo doživeli na starodavni način.

3.2.5 Kolesarjenje in sprehodi

Naše kraje lahko obiskovalci doživijo na različne načine. Ena od možnosti je tudi s kolesom. Po urejeni kolesarski poti se lahko popeljejo po krajih naše občine, spoznajo pokrajino, kulturno in naravno dediščino ter ljudi, ki živijo v teh lepih krajih, ne bodo bogatejši samo za kolesarski potep, ampak tudi za spoznanje, kaj pomeni imeti rad zemljo in z njo živeti kot dober gospodar.

Za vse, ki se bodo odločili za kolesarski potep, so kar na domačiji na voljo kolesa. Vendar te poti ne bodo

opravili s sodobnimi kolesi, ampak v duhu naše ponudbe, in sicer na starih kolesih, ki so jih domačini uporabljali pred desetletji. Ta kolesa bodo odstopili gostom člani društva »oldtajmerji«, ki se ukvarjajo z zbiranjem in ohranjanjem starih vozil vseh vrst.

Če je gostom ljubše spoznavati naše kraje brez kolesa, pa se bodo lahko odpravili na sprehod po stezicah med prijaznimi njivami in travniki, logi in gozdčki ter sončnimi grički, kjer bodo lahko uživali v razgledu po dolini reke Pesnice.

Slika 10: Doživite naše kraje na starih kolesih (fotografija: Bolfenško društvo ljubiteljev stare tehnike Trnovska vas)

3.2.6 Gnezdišče sivih čapelj in naravoslovna učna pot

Obiskovalec lahko nedaleč od domačije v slabih dveh urah uživa v lahkotnem sprehodu in opazovanju pestrosti številnih različnih vrst ptic, med njimi redke sive čaplje, metuljev, kačjih pastirjev, v bogastvu barv različnih cvetov – od močvirske logarice, ki je zaščitni znak naše občine, do vodne perunike ali pa preprosto v čudoviti barvni travniški preprogi ali zlatem morju žitnih polj.

Slika 11: Siva čaplja (fotografija: A. Fras)

3.2.7 Bolfenška pot

Naši gostje so še posebej vabljeni na pohod ali kolesarjenje po, od jeseni 2011, tudi uradno označeni in namenu predani Bolfenški poti. Na tej krožni poti lahko gostje spoznajo vse znamenitosti naravne in kulturne dediščine naše občine. Ker je pot precej dolga in včasih zaradi reliefa tudi naporna, je to dobra preizkušnja za telo in tudi za duha. A brez skrbi: na tej poti gostje ne bodo ne lačni in ne žejni. (Več o Bolfenški poti pa v raziskovalni nalogi: Aleš Marđetko (mentor), Bolfenška turistična pot, Destrik-Trnovska vas, 2007; ali pa na spletni povezavi: www.datoteka.net/bolfenk).

Slika 12: Močvirska logarica; zaščitni znak občine Trnovska vas (fotografija: A. Fras)

3.2.8 Ribolov

Poskrbeli smo tudi za navdušence nad ribolovom. Ti lahko uživajo ob ribniku v Črmlji. Tam lahko kupijo dovolilnice za ribolov, si izposodijo ribiško opremo, poleg tega pa so na voljo tudi osvežilne pijače.

V ribniku lahko gostje lovijo ves dan, cena dnevne dovolilnice pa je 15 evrov.

Mogoč bo tudi nočni ribolov, cena bo enaka dnevni.

Gostje bodo lahko odnesli do pet rib. Če jih bo kdo naložil več, jih bo moral vrniti v ribnik.

Lahko pa se gostje s svojim ulovom tudi »pogostijo«. Ob ribniku so trije vrtni kamini, na katerih lahko spečejo svoj ulov. Uporaba kamina je brezplačna.

Da pa ne bomo pozabili na duh našega projekta, si bodo gostje lahko ribiško opremo izposodili na Simoničevi domačiji. Vendar to spet ne bo sodobna oprema. Naše ribiške palice bodo izdelane iz vej in opremljene z navadno vrstico. To bodo kopije palic, kakršne so nekoč za ribolov v ribnikih in reki Pesnici uporabljali pastirji. Lahko pa bodo gostje ribe poskusili loviti s tradicionalno moško obleko »šürcom«. Za prikaz takšnega ribolova bo poskrbel gospod Franc Mohorič iz Ločiča.

3.2.9 »Tečaj« priprave kruha, gibanic in potic v krušni peči

Naši gostje bodo spoznali, kako se pripravljajo domače jedi v krušni peči. Ena od članic Društva kmetič Trnovska vas bo prišla na Simoničevo domačijo, kjer bo goste naučila, kako so nekoč (ponekod pa tudi še danes) pripravljali domač črni kruh, gibanice, ocvirkovko in orehovo potico. Na željo obiskovalcev pa bo mogoče po predhodnem dogovoru spoznati pripravo tudi katere od drugih jedi, značilnih za naše kraje. Za sestavine, potrebne za pripravo jedi, bodo poskrbele članice Društva kmetič Trnovska vas.

3.2.10 Praznik lanu

S postavitvijo Bolfenške poti se v občini načrtujejo dejavnosti, ki bodo popestrile turistično ponudbo v kraju. Načrtovana je postavitvev lanišnice ob Trančarjevem mlinu v Trnovski vasi, v kateri bo prikazana zgodovina te starodavne obrti v naših krajih. Ob mlinu bodo tudi posejali lan, na travniku ga bodo »plehali« in v potoku ob mlinu bodo prali platno.

Še posebej bo zanimivo konec avgusta, ko so ponavadi pulili lan. Takrat bodo priredili dan lanu, na katerem bodo obiskovalcem predstavili, kako so nekoč trli lan in predli predivo. V lanišnici bodo člani KD »Muršec-Živkov« v kratki (10 minut) zabavni igri prikazali, kako so nekoč trli lan. Prikazali bodo postopek teritve in kaj vse so ob tem počeli (mazanje s sajami ...). Po igri bodo članice društva kmetič pokazale, kako so predli na kolovratu. Gostje tukaj ne bodo samo opazovalci, ampak bodo lahko tudi sami poskusili delo s kolovratom. Tako bodo lahko spoznali eno od nekoč zelo značilnih domačih obrti našega kraja.

3.2.11 Obisk in delo na kmetiji Žampa

Vsi tisti gostje, ki si želijo spoznati, kako poteka delo in življenje na kmetiji, lahko obišejo kmetijo Žampa, ki leži na koncu Levanjcev, nedaleč od Simoničeve domačije. Kmetija se je pred leti že ukvarjala s turizmom. Vendar so to dejavnost opustili, danes pa spet odpirajo vrata svoje domačije. Na kmetiji redijo 59 krav, okrog 10 brejih telic, 45 teličk in 50 pitancev, težkih od

Slika 13: Kmetija Žampa (fotografija: D. Žampa)

100 do 500 kg. Obsega 88 ha zemlje, od tega 38 ha lastne, 20 ha pašnikov in trave na njivah, 22 ha trajnih travnikov, 28 ha koruze za silažo, 14 ha pšenice in ječmena, 4 ha oljne ogrščice, 0,50 ha vinograda, 4,55 ha gozda in 1,76 ha dvorišča. Na kmetiji bodo gostje spoznali, kako poteka delo na sodobni kmetiji. Vendar ne bodo samo obiskovalci. Lahko bodo pomagali pri sezonskih kmečkih opravilih ali pa pri molži krav. Resda je molža na kmetiji popolnoma mehanizirana, vendar bodo naši gostje svoje mleko morali pridobiti sami. Tako bodo svoj kozarec mleka namolžli sami. Po napornem dnevu se prileže dobro kosilo. Tudi za to je na kmetiji Žampa dobro poskrbljeno. Gostom bodo postregli kosila, sestavljena iz domačega kruha (vseh vrst), različnih vrst juh, svinjskega mesa, perutnine, vina ali soka, gibanic in pogač s sirom.

Za obisk se je treba predhodno naročiti. Oseba za stike je gospodična Damjana Žampa (041 705 849).

3.2.12 Ogleđ znamenitosti v občini Destrnik

Naši gostje se lahko odpravijo tudi na ogleđ znamenitosti v sosednji občini Destrnik. V tej majhni a s tradicijo bogati občini si lahko ogledajo cerkev svetega Urbana iz leta 1518. Na križiščih, mejah posestev in določenih drugih lokacijah stojijo številne kapelice, križi ter sorodna znamenja, ki goste opozarjajo na leta lakote, bolezni, trpljenja; spominjajo na srečne vrnitve iz vojn, ozdravitev po hudih boleznih, pomembne zgodovinske dogodke ... Utrip nekdanjega življenja in preteklost občine lahko

Slika 14: Muzej Viničarija v Destrniku (fotografija: Turistično društvo Destrnik)

začutijo v Škarjakovem muzeju in Viničariji. Spoznajo lahko izdelavo »Micikinih rož«, ki jih izdeluje gospa Milena Zelenik, pri gospodu in gospe Klemensberger lahko spoznajo skrivnosti izdelave unikatnih izdelkov domače in umetnostne obrti (lestenci, keramične ploščice in umivalniki), v njunem ateljeju ter delavnici pa se lahko udeležijo tudi tečaja oblikovanja keramike.

Lahko pa obišejo tudi katero od številnih prireditev v kraju. Še posebej priporočamo obisk Kmečkega praznika, na katerem sodelujejo predstavnice in predstavniki vseh 17 destniških vasi, ki se že 26 let trudijo, da dela in opravila, ki niso več vsakdanja, ne bi utonila v pozabo. V zimskih mesecih lahko gostje obišejo prireditev, imenovano bal. Gre za prikaz druženja in veseljačenja v starih časih. (<http://www.td-destnik.si/>, 9. 1. 2011, 21.53).

Ljubitelji žlahtne kapljice pa ne smejo zamuditi martinovanja in blagoslova vin v Viničariji.

3.2.13 Tehniški dan na domačiji

Ker je naš cilj približati in predstaviti našo dediščino tudi mlajšim prebivalcem, smo na domačiji organizirali tudi dneve dejavnosti, ki bodo na učencem zanimiv in prijeten način, ki jim bo všeč, ponudili številna spoznanja ter nova znanja o naši dediščini, povezani s Simoničevo domačijo. Zato bo za učence – devetošolce (oziroma šolo) na naši domačiji pripravljen tehniški dan – Kako so živeli naši predniki. Poudarek bo na življenju v hiši pod slamnato streho. Zajemal bo vsebine, ki bodo preučevale prostorsko vsebino hiše, materiale za gradnjo, kulinariko in praktično izdelavo modela panonske hiše.

Po predhodni razvrstitvi v skupine (nekaj dni pred tehniškim dnevom) bomo izvedli učne delavnice. Učenci bodo imeli na voljo naslednje:

- Kulinarčna: v njej bodo pod vodstvom učiteljice za gospodinjstvo v črni kuhinji pripravljali hrano, kakršno so jedli naši predniki.
- Arhitekturna: učiteljica za tehniko in tehnologijo bo skupaj z učenci rešila delovne liste (glej prilogo), s pomočjo katerih bodo raziskali materiale, ki so jih potrebovali za gradnjo, kateri prostori so v hiši, kateri objekti so še ob hiši in kakšen je njihov namen. Na koncu bodo s pomočjo računalnikov še izdelali 3D model Simoničeve domačije.
- Zgodovinska: tu bodo učenci pod vodstvom učitelja zgodovine raziskovali življenje ljudi, ki so bivali v naših krajih v času izgradnje Simoničeve domačije.
- Likovna: učenci bodo pod vodstvom učitelja za LVZ risali/slikali Simoničevo domačijo.
- Tehniška: učenci bodo pod vodstvom mojstra za pokrivanje s slamo Antona Golnarja izdelali leseni model Simoničeve domačije, krit s slamo.
- Novinarska: ta skupina bo pod vodstvom učiteljice slovenskega jezika fotografirala in snemala delo v skupinah, na koncu pa bo pripravila povzetke za objavo v časopisih in na šolski spletni strani.

Dan dejavnosti se bo začel ob 8.30. Učenci se bodo zbrali pred šolo v Destriku in v kuhinji vzeli malico. Zatem se bodo s šolskimi avtobusi odpeljali do domačije. Po prihodu (okrog 9.00) se bodo razdelili v skupine in začeli z delom, ki bo potekalo do 10.10, ko bo odmor za malico. Po malici (približno 15 minut) bodo svoje delo nadaljevali. Okoli 12.00 bodo na dvorišču domačije pokazali svoje izdelke oziroma vse, kar bodo pripravili. Svoje izdelke bodo potem odnesli v šolo, kjer bodo na ogled ostalim gostom (predvsem staršem). Dan dejavnosti se bo zaključil ob 14.00.

Ta dan bodo organizirali učitelji, ki poučujejo v 9. razredu OŠ, seveda s pomočjo vseh zaposlenih na šoli. Poskrbeli bodo za avtobusne prevoze otrok, pripravo soglasij za starše učencev, pripravo učnih pripomočkov in določitev spremljevalnih učiteljev. Potek tehniškega dne bo objavljen na šolski spletni strani. To bodo pripravili učenci s pomočjo učiteljev. O dogajanju na dnevu dejavnosti bodo članke za časopise Štajerski Tednik, Občan in Trnovski zvon pripravili učenci, prispevek pa bo objavila tudi lokalna televizija SIP TV iz Dornave. Novinarje bo o dnevu obvestilo vodstvo šole in jih tudi povabilo k nam.

V opisu dogajanja na naši domačiji smo navedli ljudi, ki bi sodelovali pri uresničevanju in delovanju našega doživetja pod slamo, prikazali pa smo tudi, kako. Tu navajamo, kako bi vsi navedeni in tudi drugi prispevali k uresničitvi projekta, a tega nismo omenili že prej.

3.3 CENA

Cena vikend paketa Doživetje pod slamo znaša 60 evrov. Cena zajema najem hiše od petka do nedelje, uporabo pripomočkov (smuči, koles, pohodniških palic za nordijsko hojo, tečaj domače kuhinje ...). Doplačati je potrebno samo celodnevno ribolovno karto (če se gostje odločijo za ribolov).

Ceno smo oblikovali glede na podobne cene za najem apartmajev oziroma počitniških hišic v naši okolici (apartma ob Trojiškem jezeru ...).

3.4 STIKI IN REZERVACIJE

Vsi, ki se odločijo za vikend Doživetje pod slamo, se bodo lahko dogovorili za rezervacijo in izvedeli še več o naši ponudbi pri uradnih lokalnih vodičkah občine Trnovska vas:

Angelca Fras: 041 584 162

Diana Petrovič: 051 359 253

3.5 KAKO DO INFORMACIJ O NAŠI PONUDBI IN DOGODKIH V KRAJU

Najboljši vir informacij o naši ponudbi, o znamenitostih v našem kraju in dogodkih v kraju ter okolici sta vsekakor naši vodički. Pri njiju lahko dobite vse potrebne informacije o naši ponudbi in ostalih znamenitostih ter dogodkih v kraju. Če pa želite informacije poiskati sami, imajo gostje na voljo uradne spletne strani naših društev, obeh občin in obstoječe turistične ponudbe.

Največ informacij o znamenitostih v našem kraju lahko dobite na spletnih straneh Občine Trnovska vas:

<http://www.trnovska-vas.si/> ali http://www.trnovska-vas.si/sl/Zanimivosti_in_turizem/

Največ informacij o kulturni dediščini in naravnih znamenitostih občine Trnovska vas lahko najdete na spletni strani Bolfenške poti: www.datoteka.net/bolfenk ali na mednarodnih spletnih straneh, namenjenih promociji

Bolfenške poti: <http://web.mac.com/rastokirn/iWeb/daneszajutri> in <http://www.greenmap.org/greenhouse>

Poleg informacij, ki jih lahko dobite od vodič, lahko o naši ponudbi dobite podatke na Facebook profilu našega projekta: http://www.facebook.com/?ref=tn_tnmn#!/groups/281469188550477/

O znamenitostih v občini Destričnik pa lahko največ informacij pridobite z obiskom spletne strani Turističnega društva Destričnik: <http://www.td-destričnik.si/> in na uradnih spletnih straneh Občine Destričnik: http://www.destričnik.si/Default.aspx?action=O_Obcini&id=4

3.6 CILJNE SKUPINE

Naš turistični proizvod je namenjen vsem vrstam obiskovalcev:

- občanom vseh starosti,
- vsem obiskovalcem kraja,
- osnovnošolcem (priprava različnih tehniških, športnih in naravoslovnih dni),
- dijakom srednjih šol,
- študentom (arhitekture, zgodovine, geografije).

3.7 SPOMINKI

Obiskovalcem bomo prodajali:

- modele panonskih hiš, izdelane iz lesa, ki jih bo izdeloval Jernej Plohl s pomočjo očeta, ki je po poklicu mizar,
- iz glinenih lončkov za rože bo Venesa Kuhar izdelala modela moškega in ženske v tradicionalnih oblačilih našega kraja,
- obeske za ključke iz slame (različni motivi) bo izdelala Sandra Lovrec.

Pri izdelavi spominkov smo gledali tudi na način izdelave in material. Upoštevali smo, da so preprosti in iz materiala, ki ga je lahko dobiti v našem okolju, ter da je poceni. To je pomembno tudi zato, da bi lahko spominke izdelovali domačini. Tako bi z dodatno dejavnostjo izboljšali svojo ponudbo in seveda zaslužek. Spominke bomo prodajali v pisarni Turističnega društva Trnovska vas. Spominke bodo razstavljeni tudi v domačiji, in sicer v stekleni vitrini poleg krušne peči. Prodajali jih bodo člani turističnega podmladka ali člani TD Trnovska vas. Denar bomo namenili za plačilo materiala in tudi za vzdrževanje Simoničeve domačije.

3.8 SIMBOL IN ZAPIS

Za simbol našega projekta je učenka Larisa Belec narisala skico preproste panonske hiše, krite s slamo. Skica je narisana s svinčnikom, streha pa je pobarvana z odtenkom rumene, ki takoj poudari, da je hiša krita s slamo. S tem simbolom je avtorica izrazila bistvo našega projekta, in sicer preprosto staro panonsko hišo, povezanost z naravo, preprostost simbolizira preprost način življenja ter sproščenost. Tak simbol je tudi vizualno privlačen, kajti poudarjena

rumena barva ga poživi in hkrati izrazi živahnost, radoživost ter odkrivanje nečesa novega. Simbol je tudi preprost, zato si ga bodo lahko ljudje lažje zapomnili in tudi narisali. Simbolu je dodan tudi napis **Doživetje pod slamo**, ki je v barvi slame. Napisan je s »tankimi«
pisanimi črkami. S tem smo hoteli poudariti dve stvari: slamnato streho hiše in povezavo s tradicijo, z naravo, s posebnostjo te domačije in načina preživljanja oddiha v Simoničevi domačiji.

Slika 15: Simbol Doživetja pod slamo (avtorica L. Belec)

3.9 OZNAKE

Za usmerjanje obiskovalcev, ki bodo hoteli obiskati domačijo in preživeti v njej vikend, bomo izdelali puščice, na katerih bo napis SIMONIČEVA DOMAČIJA, pod njim pa še zapis: Doživetje pod slamo.

Table bodo aluminijaste, ob njih pa bodo korita s cvetjem. Izdelalo jih bo podjetje Ledmarketing z Lackove ceste 76 iz Maribora.⁴

Usmerjevalna tabla

3.10 KDO BO KAJ OPRAVLJAL

Za čim boljše delovanje takšne turistične točke je treba dobro razdelati »vloge«, kaj bo kdo opravljal. Posameznikom ali skupinam smo namenili naslednje naloge:

Turistični podmladek bo:

- zamisel predstavil čim širšemu krogu ljudi,

⁴ Cena posamezne usmerjevalne table (100 x 25 cm) je okrog 89 evrov (plus DDV), informacijske table (200 x 100 cm) pa 360 evrov (plus DDV). Prišteti je treba še 40 evrov za montažo vsake table. (Ustna izjava gospoda Mihe Grudnika, 30. 12. 11, 12.37).

- z dobro reklamo pri ljudeh ustvaril podporo za uresničitev projekta,
- pomagal pri urejanju domačije,
- pomagal pri postavitvi usmerjevalnih tabel,
- izdeloval spominke oziroma pomagal pri njihovi izdelavi,
- natisnil del reklamnih letakov.

Župan in ostali uslužbenci občine:

- zagotovili bodo denar za ureditev domačije, za tisk letakov in plakatov⁵ ter denar za izdelavo in postavitve usmerjevalnih tabel,
- pomagali bodo pri organiziranju prireditev (zaposleni preko javnih del ...).

Člani turističnega društva bodo:

- pomagali pri postavitvi usmerjevalnih tabel,
- pomagali pri urejanju domačije,
- izdelovali spominke oziroma pomagali pri njihovi izdelavi.

JVIZ OŠ Destrnik-Trnovska vas bo zadolžena za:

- pripravo učnega gradiva za izvedbo šolskih dejavnosti na domačiji,
- izvedbo vsaj enega dneva ali dela dneva dejavnosti.

Obrtniki v občini bodo:

- finančno podprli naš projekt (prostovoljna sponzorska/donatorska sredstva),
- natisnili letake in plakate.

Ostali prebivalci občine bodo:

- skrbeli za material, potreben za izdelavo spominkov (papir, les ...),
- izdelovali spominke oziroma pomagali pri njihovi izdelavi.

Predstavili smo dokaj široko paleto ljudi, ki bi/bodo sodelovali v projektu. Tega nismo storili na pamet, ampak smo seznam »zadolžitev« sestavili na podlagi ankete in številnih pogovorov z navedenimi skupinami ljudi. Vsi so nam zagotovili, da so se pripravljene vključiti v projekt.

---

⁵ Za ceno izdelave plakatov in letakov smo se pozanimali pri najbližjemu podjetju, ki se ukvarja s tiskanjem in z oblikovanjem – Beneideja d. o. o. iz Benedikta. Tiskanje 50 plakatov v črno-beli tehniki bi koštal 72,00 evrov, 150 malih letakov (A5) pa 54,00 evrov.

4 TRŽENJE NAŠEGA PROIZVODA

Predlogi za razvoj našega turističnega proizvoda so zapisani, sedaj jih je treba le še približati ljudem. Kako doseči, da bi ljudje slišali za nas, prišli k nam in seveda pri nas zapravili čim več denarja, pa v tem poglavju. Predlagamo več načinov. Navedli bomo predloge za uspešno predstavitev in kdo od sodelujočih v projektu bi jih lahko uresničil.

Začeli bomo z nami, podmladkarji. Mi bomo:

- pripravili prospekt o vikend paketu na Simoničevi domačiji,
- posneli televizijsko reklamo⁶,
- izdelali in urejali profil na Facebooku⁷,
- napisali članek za turistično prilogo Slovenskih novic ali pa za kakšno tematsko revijo (Svet in ljudje, Horizont, Gea ...), kot smo to storili letos za Bolfensko pot oziroma Trnovsko vas (glej Svet in ljudje, št. 9, letnik XI, september 2008, 24–31),
- sodelovali pri izdelavi spominkov, ki jih bomo prodajali tudi v šoli,
- sami prepričali znance, sorodnike in prijatelje, naj si privoščijo naše Doživetje pod slamo,
- reklamno gradivo nesli tudi v Terme Ptuj, v bodoče terme Janežovci, v Male Moravce ...,
- iskali sponzorje za izdelavo prospektov, spominkov ...,
- uspešno predstavljali nalogo in stojnico na festivalu »Turizmu pomaga lastna glava«.

Občina Trnovska vas oziroma njeno vodstvo bo:

- priskrbelo denar za tiskanje koledarjev, prospektov, snemanje reklamnega televizijskega spota, radijskih reklam ...,⁸
- na uradni spletni strani predstavljalo naš vikend paket,
- zbiralo material, potreben za spominke,
- predstavljalo ponudbo ostalim občinam v okolici (Sveta Trojica, Lenart, Trnovska vas, Sveti Andraž v Slov. Goricah...) in širše.

Turistično društvo Trnovska vas bo:

- predstavilo našo ponudbo ostalim TD in ostalim društvom (upokojevcem, gospodinjam ...) v okolici,

---

⁶ Reklama je posneta in je del priloge te naloge (glej zgoščenko z reklamo).

⁷ Skupina na Facebook-u že obstaja. Več lahko vidite na:

http://www.facebook.com/?ref=tn_tnmn#!/groups/281469188550477/

⁸ Obljubo so delno že izpolnili. Glej opombo 2.

- skrbelo za urejanje domačije,
- pomagalo pri izdelavi reklamnega materiala,
- raznašalo reklamni material po občini in izven nje,
- sodelovalo pri organizaciji prireditev,
- povabilo svoje znance, prijatelje, sorodnike ...,
- pomagalo pri sprejemu in vodenju gostov,
- zbiralo material za spominke, jih izdelovalo ter prodajalo.

OŠ Destrik-Trnovska vas bo:

- organizirala več dni dejavnosti,
- poskrbela za izdajo delovnih listov, potrebnih za delo na dnevih dejavnosti.

Ostali občani bodo:

- ponudbo predstavili prijateljem, znancem, sorodnikom,
- izdelovali spominke,
- pripravljali material za spominke;
- Zmagoslav Šalamun pa bo izdelal spletno stran,

5 STROŠKI IN FINANAČNA SREDSTVA

Zavedamo se, da je naš projekt Doživetje pod slamo drag. Največji strošek bi pomenila obnova slamate strehe. Po pogovoru s predstavnikom podjetja Slamnata streha d. o. o., ki se ukvarja s prekrivanjem streh s slamo, z g. Golnarjem, bi prenova strehe znašala 22.818 evrov. (Pogovor z gospodom Antonom Golnarjem, 30. 12. 2010, 11.36).

Za pleskanje notranjosti in zunanosti hiše bi poskrbel gospod Srečko Arnuš iz Gomilcev. Po njegovih besedah bi stroški teh del znašali okoli 2500 evrov. (Pogovor z gospodom Srečkom Arnušem, 29. 12. 11, 12.35).

Torej skupni stroški bi znašali okrog 26.000 evrov.

Drugih večjih stroškov ne bi bilo, kajti hiša je v dobrem stanju, tudi vsa potrebna oprema je še uporabna. Tudi ostali objekti ob hiši so v dobrem stanju in ne potrebujejo obnove ali zamenjave.

Kljub temu pa so to visoki stroški. Zato smo tudi povprašali, kako je s pridobivanjem finančnih sredstev za uresničitev tega turističnega produkta, ki bi bil vseh čim večjemu krogu ljudi. Obiskali smo gospo Ireno Polič, ki je na Občini Trnovska vas zadolžena tudi za razvoj družbenih dejavnosti. Z veseljem je prisluhnila našim idejam

in načrtom. Zdi se ji dobri, zato nam je obljubila vso podporo in pomoč tudi glede finančnih sredstev za uresničitev projekta.

Za uresničitev ideje bi bilo treba projekt prijaviti na natečaj za pridobivanje nepovratnih sredstev za razvoj podeželja, ki jih razpisuje Republika Slovenija.

Za naš projekt bi bil zelo primeren projektni predlog za izvajanje Razvojne strategije LAS", ki ga razpiše Društvo bogastvo podeželja ob Dravi in v Slovenskih goricah" za izvajanje Razvojne strategije LAS".

Seveda pa bi se prijavili tudi za pridobivanje evropskih sredstev v okviru programov, ki jih financira EU: Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje in program Leader. (Ustna izjava gospe Irene Polič, 29. 12. 11, 11.40).

Ta del nalog bi prevzela Občina Trnovska vas.

6 DISKUSIJA

Ugotovili smo, da se na območju občine Trnovska vas da urediti takšna turistična znamenitost alternativnega turizma, kot je Doživetje pod slamo. Potrditev so rezultati ankete, ki smo jo opravili med občani, občani, interes župana in pozitivni odzivi predstavnikov različnih krajevnih društev. Doživetje pod slamo ne bi bilo koristno samo kot turistična znamenitost, ampak bi imelo tudi širši pomen; z njim bi promovirali našo dediščino, obiskovalci bi spoznali znamenitosti naših krajev, spodbudili bi pozitiven odnos obiskovalcev do nenavadnega.

Potrebno pa bi bilo narediti še podrobno finančno analizo celotnega projekta – »razrez« stroškov, ki bi nastali pri ureditvi Simoničeve domačije, analizo, koliko dohodkov bi ta produkt prinesel občini oziroma kakšen materialni plus bi pomenila za prebivalce. Ta del prepuščamo ekonomskim strokovnjakom.

7 ZAKLJUČEK

Kot smo si zadali na začetku, smo uspeli ustvariti projekt, ki ima vse možnosti, da zaživi. Oblikovali smo turistični proizvod, ki bo zelo obogatil že obstoječo turistično ponudbo v naši občini, lahko bo deloval samostojno ali kot del že uveljavljene turistične ponudbe.

Oblikovali smo tudi predloge za spominke, ki bi jih lahko turisti kupili med preživljanjem vikenda na Simoničevi domačiji.

V aktivnosti smo vključili veliko ljudi iz našega kraja. Predlagali smo načine, kako na čim bolj nenavaden, izviren in poseben način spoznati naše kraje ter doživeti res nekaj nenavadnega in novega.

Vrednost našega proizvoda smo povečali s tem, da smo tipično panonsko hišo rešili pred propadom in z dobrim programom ter s sodelovanjem vseh omenjenih v nalogi ustvarili nov turistični produkt.

Navedli smo tudi predloge, kako naše Doživetje pod slamo uspešno tržiti. Opredelili smo, kaj bo pri tem kdo delal, da bomo čim uspešnejši.

Še tako dolga pot se začne s prvim korakom. Naši prvi koraki so bili dokaj plašni in polni dvomov. Vendar so z vsakim obiskom ljudi, ki smo jih predvideli za uspešno uresničitev projekta in njihovo podporo, z vsakim

uspešno rešenim problemom, ki nam je stal na poti, postajali odločnejši, dokler nismo polni prepričanja dosegli cilja oziroma končne oblike, predstavljene v tej nalogi.

Največji uspeh pa je to, da smo ljudi opozorili na nepravilen odnos do naše dediščine, ki ga imajo nekateri. Opomnili smo jih, da se v našem kraju da razviti turizem, ki je v svetu vse bolj cenjen in iskan. Da lahko dosežemo s takšnim turizmom velike uspehe in tudi koristi, pri tem pa ne uničujemo naše čudovite narave in dediščine.

Med raziskavo smo (na podlagi začetnih hipotez oz. predpostavk) ugotovili:

Prvo hipotezo, da v **Trnovski vasi obstaja možnost za ureditev atraktivne turistične točke za alternativni turizem**, smo potrdili ker:

- Simoničeva domačija nudi vse pogoje za oblikovanje alternativnega turističnega produkta, ker je res pristen objekt nekdanjega časa, miru in posebnosti.

Hipoteza, da **Simoničeva domačija lahko postane turistična znamenitost in tudi prepoznavni turistični produkt naše občine**, smo tudi potrdili in sicer z odgovori v anketi, kajti velika večina anketiranih podpira oblikovanje tega turističnega produkta.

Tudi hipoteza, da **je ideja zanimiva za veliko večino prebivalcev**, je potrjena, kar je tudi potrjeno z odgovori v anketi.

Ker je naš program tako oblikovan, da bodo udeleženci aktivno spoznavali našo naravno in kulturno dediščino, lahko rečemo, da smo hipotezo, ki predpostavlja, da bo Doživetje pod slamo, **s svojim delovanjem bo učinkovito prispevalo k promociji naše dediščine**, potrdili.

Bilo je naporno, toda glede na odzive občanov v anketi, članov društev in vodstva občine smo prepričani, da nam bo uspelo ustvariti nov prepoznavni turistični simbol kraja, ki bo vseh številnim ljudem od blizu in daleč. Na našo domačijo bomo ponosni, ker nam bo pomagala ohraniti našo identiteto, obiskovalcem pa najti pot k tisti prvinskosti in arhaičnosti, ki je kar prevečkrat pozabljena ali tudi izgubljena. Ponosni smo nanjo, ker bo obiskovalcem predstavila naš kraj, navade, običaje, dediščino in tradicijo na način, ki je na tem območju nekaj novega in ki bo postal vzor tudi drugim podobnim ponudbam. In to **NAM JE VŠEČ, ZELO VŠEČ!**

8 LITERATURA IN VIRI

VIRI

Ustni viri in izjave informatorjev:

1. Srečko Arnuš, 29. 12. 11, 12.35
2. Alojz Benko, 23. 11. 11, 15.15
3. Angelca Fras, 10. 10. 11, 16.40, 28. 10. 11, 16.30 in 28. 12. 2011
4. Anton Golnar, 30. 12. 2011, 11.36
5. Miha Grudnik, 30. 12. 11, 12.37
6. Irena Polič, 29. 12. 11, 11.40
7. Jelka Skalicky, 5. 10. 11, 10.20
8. Drago Skurjeni, 10. 11. 11, 7.50

Anketa

LITERATURA

1. FRAS Peter, ILEŠIČ Ema. (brez letnice). Kulturni prostor; Občina Trnovska vas, Vita g.i.z., Maribor.
2. FRIDL, Jerneja (urednica) et.al. (1998). Geografski atlas Slovenije; Država v prostoru in času, Državna založba Slovenije, Ljubljana.
3. KLADNIK, Drago. (1999). Leksikon geografije podeželja, Inštitut za geografijo, Ljubljana.
4. MIHALIČ, Tanja. (1994). Ekonomika okolja v turizmu. Ekonomska fakulteta, Ljubljana.
5. MIHALIČ, Tanja. (1999). Uvod v trženje v turizmu. Ekonomska fakulteta, Ljubljana.
6. SENJUR, Marjan (1993). Gospodarska rast in razvojna ekonomika. Ekonomska fakulteta, Ljubljana.

MEDMREŽJE

1. <http://www.trnovska-vas.si/sl/Domov/>
2. <http://www.veengle.com/s/Simoni%C4%8Deva%20doma%C4%8Dija.html>
3. http://www.cek.ef.uni-lj.si/u_diplome/lisjak734.pdf
4. www.datoteka.net/bolfenk
5. <http://www.td-destrik.si/>

9 PRILOGE

Pozdravljeni!

V okviru letošnjega festivala »Turizmu pomaga lastna glava« smo se odločili, da bomo predstavili projekt Doživetje pod slamo. Uredili bi ga pri Simoničevi domačiji v Trnovcih, delu Trnovske vasi. Simoničeva domačija bi tako postala apartma, v katerem bi ljudje doživljali naš kraj na nov, nenavaden način. Prosim vas, če lahko rešite to anketo in nam tako pomagate pri oblikovanju zamisli za naš projekt. HVALA

1. Ali ste že slišali za obliko turizma, ki se imenuje alternativni turizem?

DA

NE

2. Ali lahko v nekaj besedah opišete, kaj je alternativni turizem?

---

3. Kakšna se vam zdi zamisel o ureditvi Simoničeve domačije za turistične namene?

ZELO DOBRA

DOBRA

SLABA

4. Bi bili pripravljeni sodelovati pri ureditvi domačije?

DA

NE

5. Če ste obkrožili DA, navedite, kako.

---

6. Bi se tudi sami odločili za preživetje takšne vrste oddiha na Simoničevi domačiji?

DA

NE

7. Navedite razloge, zakaj bi se odločili za vikend oddih te vrste.

---

8. Komu bi še priporočili takšno obliko oddiha oz. dopusta?

---

9. Ali ste podobno turistično znamenitost že obiskali kje drugje?

DA

NE

10. Če ste obiskali, navedite, katero podobno znamenitost ste že obiskali.

---

11. Se vam zdi ime Doživetje pod slamo primerno? Bi predlagali kaj drugega?

---

12. Kakšen se vam zdi simbol našega projekta? _____

Sovjak, 30. 12. 2011

POKRIVANJE SLAMNATIH STREH

Anton Golnar s. p.

Sovjak 54

9244 Sv. Jurij ob Ščavnici

Identifikacijska številka: SI38126516

OBČINA TRNOVSKA VAS

Trnovska vas 42,
2254 Trnovska vas

**PONUDBA št: 43/2011
SIMONIČEVA DOMAČIJA
EŠD: 11064 - Trnovska vas - Domačija Trnovska vas 21**

Zadeva: Zamenjava slamnate strehe na Simoničevi domačiji

OPIS DEL:

<i>Zap.št.</i>	<i>Šifra</i>	<i>Opis dela</i>	<i>Enota</i>	<i>Količina</i>	<i>Cena/Enota v €</i>	<i>Znesek v €</i>
1.		Odstranjevanje dotrajane slamnate kritine na stalno deponijo	m ²	285,00	5,00	1.425,00
2.		Pokrivanje slamnate strehe komplet z materialom (ržena slama) debeline 25 cm in z vsem potrebnim vezivom (leskovimi palicami in vrbovimi šibami)	m ²	285,00	60,00	17.100,00
3.		Izdelava pletenih zaključnih kit (zaključna kita je iz slame povezana z srobotom – po vzoru obstoječih)	m	8,00	30,00	240,00
4.		Postavitev gradbenega odra	m ²	50,00	5,00	250,00
Skupaj						19.015,00

Dela skupaj	19.015,00 EUR
20%DDV	3.803,00 EUR
Dela skupaj z 20% DDV	<u>22.818,00 EUR</u>

Rok izdelave po dogovoru.

Izvajalec:
Domača in umetna obrt
Anton Golnar s. p.

SIMONIČEVA DOMAČIJA

1. Poimenuj vrsto hiše, pred katero si.

---

2. Temelji hiše so zgrajeni iz slovenjegoriškega apnenca, ki so ga nekoč vozili iz kamnoloma v Oseku pri Lenartu. Kaj dokazujejo ostanki morskih organizmov, ki imajo ogrodje iz apnenca (školjke, polži)?

---

3. Hišo so zgradili iz lesenih brun, na katera so pribili mrežo iz močvirske rastline trstike, jo zamazali z ilovico in pobarvali z apnom, ki so mu dodali določeno barvo. KAKO IMENUJEMO TAK NAČIN GRADNJE?

---

4. S čim je pokrita hiša? _____

5. Ali so za pokrivanje takšnih hiš včasih uporabljali katero drugo kritino?

---

6. Poimenuj prostore v hiši (imena naj bodo v domačem narečju).

---

7. Skiciraj razporeditev prostorov v hiši.

8. Poimenuj osnovno opremo – predmete, ki so jih uporabljali pri vsakdanjem življenju (katerega, ki ti bo zanimiv, lahko tudi skiciraš, narišeš) – *poimenovanje naj bo v domačem narečju. _____

---

9. Ugotovi, kdaj je bila hiša zgrajena. _____

10. Navedi nekaj pripomočkov, ki so jih nekoč potrebovali za kmetovanje. Če želiš, lahko kak predmet tudi skiciraš.

11. Kaj pomeni, da spada ta hiša med narodno in kulturno dediščino? _____
